

LA GRAFOLOGIA KARAKTERSKIZO DE ZAMENHOF

— LÁSZLÓ FARKAS—FENYVES, Budapest —

Multaj atribuas eĉ nun superhomajn kapablojn al la grafologo, imagante lian arton ia mistera, kabalisma »sorĉado«. Estas sendube, ke la skribanalizo postulas talenton, inventemon kaj kombinivan povon, sed ĉi tiujn proprecojn la grafologo povas utiligi nur helpe de la rezultoj de la scienca skribesploro. Por ilustri la sciencan skribesploron, ĉi sube ni prezentas la procedon pri la analizo de skribo, kaj poste la tiel observitajn karaktertraĵojn ni kompletigos per la individuaj trovaĵoj de la grafologo.

Varsovio 2/4 X 188
Estimata S-ro
Respondon je via demando kaj konsilo
Vi trovas en la 1-a versieto. Respondi
al la societo. Kin estas eldonita post
4-5 semajnoj je ĉiu akcio en sankas
En xore per via bona volo
Kun estimo
Lafermado

La ĉi supra skribo devenas de la mano de Zamenhof. La unua impresio dum la rigardo de la skribo determinas la grafologian *valornivelon*: ĝi estas individua, kolora, travivita skribo, do la opajn skribtraĵojn ĝenerale favore ni prijuĝas. La evidentaĵoj proprecoj, la dominantoj de la skribo estas: *senreguleco, ligiteco, rapido kaj malforta plumo-premo*.

La senreguleco de la skribo montras multflankecon de animo, sed samtempe ankaŭ senharmonian sentaron. La ritmo de la skribo (individuaĵ literplektadoj, simpligitaj skribelementoj) igas nin konkludi pri intensa vivo: liaj sentoj forte reagas je liaj eventoj kaj travivaĵoj. Krome ni povas vidi en la skribo delikatan sentemon, viglemon kaj potencon agdeziron.

El la *ligiteco* de la skribo ni povas konkludi unuavice pri spiritaĵ kapabloj. Li havas eksterordinare akran perceptivon, logikan kaj disciplinitan cerbon. La opaj literplektadoj estas la signoj de bona observkapablo, spirita memstareco kaj kritiko. La liniokonduko kreas kombinon de fadenaj kaj arkadaj formoj (m kaj n) el kio oni povas konkludi pri streĉitaj nervoj kaj enfermiĝemo. La opaj arkadformoj, aparte, montras persiston kaj tenacon.

La *grande*co de la skribo estas normala, do li estas memkonscia, sed ne arogema. La grandigo de la opaj literitigoj (t, g, j) esprimas la enhavriĉon de la senta vivo, sed samtempe atestas ankaŭ pri animaj problemoj kaj penaj meditoj.

La granda *rapido kaj ligiteco* de la skribo estas la projekcio de spiritaĵ kapabloj: celkonscio, produktemo, mensa fekundeco. La *granda rapido kun arkada liniokonduko* montras intelektan persiston, tenacon, eĉ, en kelkaj rilatoj, fanatikan fidelon al principoj. Fiksinte por si celon, li povas koncentrigi sian tutan energion, li administras sin kun bona kapablo

de trarigardo kaj kun kontentiga organiza forto. La plumo-premo estas facila kaj proporcia, kio estas signo de spirita vigleco, kritika sento kaj pli altranga inteligento.

La largeco de la skribo estas normala, la malplenaj lokoj inter la vortoj estas proporciaj, montrante memkritikon kaj disciplinitecon. Li estas energia, agema, produktiva en laboro.

La tre antaŭenklinita skribo pravas, ke li forte reagas je siaj travivaĵoj, siajn impresojn li zorge konservas, kion lastan konfirmas ankaŭ la forvagaĵoj malsupraj literitigoj.

La skribo estas dekstren-ira, la linioj havas konstantan direkton al la dekstra margeno, atestante pri granda laboremo, kaj samtempe pri vasta kontakto kun la ekstera mondo.

La skribo estas ĝenerale simpligita, individua. Superfluaĵ ornamadoj mankas (majuskloj!), la aŭtoro do havas realan vivkoncepton kaj klopodas, sen pozaj kaj eksteraj efektoj, pri senpereco kaj senartifikeco.

La interlinioj estas ordigitaj, projekciante la sistemon de lia penso-mondo: li povas akre distingi, disponas pri vasta trarigard-kapablo. La dekstra margeno estas sendecida, el kio ni povas konkludi pri certa sen-sperteco en materialaj aferoj.

La literoj estas plejparte individuaj, modifitaj, do ili devenas de pli altranga intelekto (L, K, s, g, n, r). La antaŭenklino de la majuskloj malkaŝas ĝentilecon, socialan inklinon. La fino de la vortoj estas pli malgrandaj, ol la kutimaj trunkliteroj: ĉi tio estas signo de kombinkapablo, kaj signo de akra perceptemo.

La ĝisnunaj konstatoj donas la spiron de la skribanalizo. Kompreneble, la tiel elfositaj karaktertraĵoj estas en si mem ankoraŭ senordaj kaj prezentas nur sekan, krudan kaj mankhavan karakterbildon. Se ĉi tiujn konstatojn ni grupigas, kaj ilin ni kombinas kun la spertoj de la grafologia praktiko, kaj kompletigas per la individuaj, intuaĵ trovaĵoj de la grafologo, ni havas la sekvan, unuecan, koloran karakterskizon:

Homo vastkoncepta, disponanta pri neĉiutagaĵ spiritaĵ kvalitoj. En lia vivarango la intelektaj faktoroj unuigas kun lia enhavriĉa sentmondo en feliĉa harmonio: li estas vastperspektiva, li povas transrigardi siajn vivcirconstancojn. Li estas ĉiufibre laborema kaj kreema, liaj streĉitaj nervoj instigas lin por konstanta produktado. En sia laboro li estas ekstreme produktiva, en la intereso de siaj celoj li subpremas siajn nervozajn inklinojn, li estas devkonscia, liaj vivkonceptoj estas korektaj.

Lia spirita vivo estas ordigita. Li estas inventema, memstara, havas fekundan menson kaj fortan logikecon. Celkonscia, en intelektaj sferoj persista kaj tenaca, ofte ĝis fanatismo, sed lia akra kritika sento retenas lin de troigoj. Por siaj celoj li povas koncentrigi sian tutan energion, li administras sin kun akra trarigardkapablo kaj kontentiga organiza forto. Memkonscia, sed neniam tromemfida aŭ tropretendema. Li havas akran konceptkapablon kaj vastan intereso-sferon. Realema, tute sen dogmoj kaj antaŭjuĝoj; sociaj eksteraj kaj vantaĵoj lin ne logas.

Senpera, sed ĉi tiu ekstera senpereco kaŝas senteman, enfermiĝeman animon, ĉar je komunikado,

plena ekmondo de sia senta vivo li estas ema nur kun malmultaj homoj, li ne volas ŝarĝi aliajn per siaj problemoj. Lia sentomondo estas riĉa, je siaj travivaĵoj forte li reagas, siajn impresojn zorge li konservas gardante, liaj individuaj, koloraj observoj donas apartan enhavon al lia vivo. Lia sociala sento estas alte evoluinta, volonte li helpas. Li estas treege bonvola,

plena de sento, de amo, en liaj agoj lin direktas liaj sentoj, tiel, ke en materialaj aferoj ofte li estas cedema kaj humana je sia propra malutilo.

Generale, per ĉi tiu skribo ni ekkonas maloftan, grandskalan, valoran homon, kiu pli multe produktis, ol kiom li povis atendi de la vivo kaj multe pli multe donis, ol kiom li ricevis kontraŭvalore.

Bohema tago

L. N. Newell, Paris

La studento malrapide malfermis unu okulon kaj metis la pinton de la nazo ekster la litkovrilojn; kaj tuj ĝin retiris. Frostas ankoraŭ ĉi matene; li kuŝis kelkajn momentojn rigardante sian spirvaporon leviĝantan al la plafono, ĝuante la varmon de la lito.

Tre kontente li pensis pri nenio. Nenio... nenio... kiom bela estas nenio... nenio estas nenio; vere. Subite li saltsidiĝis sur la lito; diablo! kioma horo estas? Li time rigardis la horloĝon. Ĝi estis bela horloĝo, donaco de parencoj en lia hejmlando malproksima kaj aspektis, se oni ne tro atente rigardis, kvazaŭ el oro. Ĝi fruis dek minutojn po tago: utila trajto ĉe horloĝo de tiu, kiu devas leviĝi frue. Bedaŭrinde, li neniam aŭdis ĝian sonoron matene kaj dormis ĉiam preter la leviĝo-horo; ĝia speciala merito do ne multe utilis.

Ĝi montris naŭan kaj duonon. Infero kaj diablinoj! Li malfruos denove ĉe la unua prelego en la Sorbono. Li faris konvulsian movon, kvazaŭ por salti el la lito: tiam paŭzis. Tamen, tamen, ĉu ne estas libertempo hodiaŭ? Malrapide la bela penso grandigis lian koron, tiel ke li forgesis eĉ la malvarman aeron ĉirkaŭ siaj ŝultroj. Jes, vere, marŝalo de Francujo mortis kaj hodiaŭ oni enterigas lin. Benata estu tiu marŝalo! Oni dekretis libertempon unutage. Oni ne bezonas esti pacifisto por deziri la morton de ĉiu marŝalo kaj generalo en la mondo!

La studento rapide refalis kaj kuŝis sur la maldekstra flanko. Nu, necesas leviĝi, tamen; oni ne povas dormi kiel porko tutan tagon. Li konsultis sian stomakon; tio ankaŭ konsilis la paŝon necesan por matenmango. Li turnis sin kaj kuŝis sur la dekstra flanko, kaj fikse rigardis la malhelajn murojn de la ĉambro, la polvokovritan plankon; bedaŭrinde, ke la dommastrino estas tiom mallaborema — sed kiam oni pagas nur cent kvindek frankojn monate, oni ja ne kuraĝas plendi. Li rigardas la morman fornon, kiu nenion entenis de kiam li ekluis la ĉambron; kaj per natura flugo de l' penso, li rigardis tra la altaj fenestroj la grizan, neĝogravedan ĉielon. Ankoraŭ pli malvarme!

Li serĉis kialon por ne leviĝi... sed ne trovis. Do jen, jam li sidas sur la rando de la lito, penseme okulumante siajn pantoflojn pacience atendantaj. Hezito ne utilis; li saltis al la nuda planko kaj rapidege surmetis la pantoflojn, kaj staris momente, aŭskultante. Nenia sono, krom la majesta tiktakado de la horloĝo; do la dommastrino jam foriris al sia ĉiutaga laboro. Li povus kredi, ke tuta Parizo mortis, aŭ perdiĝis sub dika neĝtavolo. Kun tiro de la ŝultroj li iris en la malgrandan kaj malpuran kuirejon kaj plenigis kaseroleton per akvo. Tiam fivortis; li denove lasis la alumetojn en la litĉambro. Tremante kaj sin ĉirkaŭbrakante, li susure paŝis al la apudlita tableto, kiu portis la kandelon kaj libron kiuj provizis la lastan

regalon antaŭ dormo nokte, prenis la alumetojn, kaj reiris al la gasforno en la kuirejo. Bruliginte, li komencis akriĝi sian razilon: li troigis siajn movojn por varmigi sin samtempe. Liaj pensoj vagis al la hejmo trans kvar landlimoj; kiom varme estis tie! Kiom bone malsupreniri la ŝtuparon en la mangoĉambron, kaj manĝi ĝis sato kun konataj, amataj vizaĝoj! Ah! eble estas letero. Li rigardis ĉe la ekstera pordo de l' apartamento; ne, ne estas hodiaŭ. Kiam li trovos oficon, post fino de l' studoj, li plenigos tiun fornaĵon, ĝis ĝi ne povos spiri; diablo! oni bezonas tutan jaron por revarmigi!

Bolas la akvo; bone. Li plenigis tason kaj portis al la granda spegulo de sia vestoŝranko. Trempinte la penikon, li komencis ŝmiri la vizaĝon, kun volupta sento ĝuante la varmon de l' akvo. Nun li iomete malpli tremas; bone, ĉar oni facile tranĉas al si la oreton, sin ruzante, kiam oni tremas pro glacia aero.

Li rigardis sian vizaĝon tre serioze en la spegulo. Kurioza tipo; fine, estas io simpatia, en kelkaj pozoj. Li komencis sapumi, kaj altigis la nazon. Nu, jen, tiel li havis mienon iom impresan; jes, sed ne estas bone alpreni tian sintenon kiam oni estas malriĉega kaj samtempe ne scias obeigi eĉ kelneron... Eble tiel, jes tiel, kun la kapo klinita antaŭen, la okuloj large, melankolie malfermitaj, jes, tiel li aspektas — nu, interese. Subite li ekkonsciis pri siaj agoj, moke kurbigis la lipojn al sia reflektio, trenrapide alprenis la razilon kaj entuziasme skrapis.

Denove la ĉiutaga problemo: ĉu lavi sin per varma akvo aŭ malvarma? Li estis stariginta por si spartanan regularon, por sin hardi; kaj inter ili troviĝis la tre firma regulo, lavi sin ĉiam per malvarma akvo, eĉ dum la plej malvarma vetero. Sed... sed ja kostas nenion, kaj li hodiaŭ ne povos pasigi la matenon en varma aŭlo de la universitato. Li reveme portis kuveton, sapon, dentbroson kaj dentpudron, kaj mizere maldikan viŝtolon, al la ŝtona trogo de la kuirejo; tamen, ne estas bone cedi sin al la luksemo, almenaŭ, ne ĝis kiam oni havos sufiĉe da mono por kontentigi sian deziron. Ankoraŭ profunde pripensante la problemon, li mehanike, nekonscie, plenigis kaserolon per akvo kaj bruligis la gasfornon. Vidinte sian agon li ridetis rezigne... Li ĝoje trempis la manojn en la varma akvo, kaj komencis lavi sin. Kion diris la angla poeto pri »la beno de l' varmiga akvo«?

Preskaŭ varma, krom ĉe la piedoj, li sekigis sin, kombis la harojn, kaj zorge prenis la pantalonon de inter la matracoj. Necesis akrobataj pozoj por demeti la pijamon kaj surmeti la pantalonon tiel, ke la ekstremoj ne tuŝu la polvon sur la planko; sed li sukcesis. Li kritike rigardis sian kolumon; eble oni povos porti ĝin ankoraŭ pluan tagon? Ne estas tre malpura, kaj cetere, li ne devos montri sin hodiaŭ al la profes-